

דף עד.

עין משפט א.ב.

יו"ד סימן קמ סעיף א

א. אלילים ומשמשיה ותקרובתה אסורים בכל שהוא ק, ואם נתערב אחד מהם אפי' באלף לא בטיל וכולן אסורים.
 ואם אחד מהתערובת הראשונה נתערב בשנים אחרים של היתר ר ונפל אחד מהשלשה לשנים אחרים הרי אלו האחרים מותרים. וכן אם אחד מן התערובת הראשונה נפל לים או נשרף ש בענין שנאבד מן העולם הנשארים מותרים ליהנות מהם שנים שנים ביחד אבל לא אחד לבדו ת.
 ובלבד שלא יהנה אדם אחד מכולם אפי' בזה אחר זה.
 ויש מי שאוסר אלא א"כ נפלו שנים א לים או נשרפו.

עין משפט ז.

יו"ד סימן קלד סעיף ב

ב. ד. יין שאינו אסור אלא בשתייה אינו אסור אלא בששים ב.
 נתערב סתם יינם ביין מותר הרי זה אסור בכל שהוא בשתייה ג, וימכר

ק. ממשנה ע"ז מ"ד ובגמ' זבחים ע"ד, ובמקור חיים כתב דאפי' ע"ז דרבנן איסורה במשהו שהוא כמו בסתם יינם שאוסר במשהו, כמבואר בסי' קל"ד לרוב הפוסקים.

ר. לדעת הטור והרמב"ם בפ"ז מע"ז באחד מתערובת שנפל לשנים אחרים מותרים והמחבר אזיל לטעמיה דס"ל בסי' ק"י דאין זה מותר אלא בתערובת השלישית, והש"ך כתב דהעיקר דמותרים כבר בתערובת השניה.

ש. מימרא דרבה בר אבהו אמר רב נחמן בזבחים ע"ד.

ת. כמבואר בסי' ק"י סעיף ז'.

א. דעת הרמב"ם בפ"ז ממ"א ופי' שם בגמ' דנפלה אחת היינו זוג אחת, ודעת מר"ן השו"ע לחשוש לדעת הרמב"ם לחומרא ואע"פ בסי' ק"י סעיף ז' לא הביא כלל דעת הרמב"ם זו מ"מ באיסור ע"ז החמורה חשש מר"ן השו"ע לדעת הרמב"ם, ולא בשאר איסורים. כ"כ המקור חיים.

ב. אבל לא בכל שהוא, והוא מתוס' על המשנה בשם ר"ת, וכ"כ הרא"ש והר"ן ועוד.

ג. פירוש אבל בהנאה יש לו תקנה שימכור כולו לעכו"ם ומשליך דמי האיסור שבו לים כמבואר ש"ך ס"ק ז'. אבל ביין נסך גמור שנתערב אין לו תקנה דהכל נאסר בהנאה ואם נתערב סתם יינם של ישמעאלים או יין מגעם ביין כשר הרי זה בטל בששים ומותר הכל גם בשתייה. בן איש חי פ' בלק הלכה י"ב.

כולו לעכו"ם ולוקח דמי היין האסור שבו ומשליכו לים המלח ^ד ויהנה בשאר המעות.

ב. ה. ה"ה אם נתערבה חבית של יין נסך בין החביות כולם אסורים בשתייה ומותרים בהנאה ויוליך דמי אותה חבית ^ה לים המלח כשימכור הכל לעכו"ם, וכן הדין בחבית של סתם יינם.

הגה: מה שהחבית יין נסך אוסרת כל החביות שנתערבה בהן היינו דוקא בחביות גדולות שחשובות ואינן בטילות אבל אם הם קטנות ואינם חשובות חד בתרי בטיל כמו בשאר איסורים.

הגה: אפי' בגדולות אם נפלה אחת מהתערובת של החביות לים או נשרפה, האחרות מותרות כמו בשאר איסורים ^י.

הגה: וי"א דכל סתם יינם בזמן הזה בטל בששים ^ז, וכן נוהגין להקל. ובמקום שנתערב ע"י ניצוק חבור כמו בסי' קכ"ו אין היין העליון מועיל ליין התחתון לבטל האיסור.

ד. כאן כתב מר"ן "לים המלח" ולא לים סתם וצ"ב דרק בפירות הצריכו לים המלח, כמבואר בסי' קל"ג סעיף א', ועיין בט"ז ס"ק א' שם.

ומש"כ משליכו לים המלח, ה"ה שורפו או קוברו וה"ה לנהר עמוק ובכל מקום שהוא אבוד, או ימכרו לעכו"ם חוץ מדמי האיסור שבו שמשאיר אותו לעכו"ם, וכל זמן שלא הוליך הנאת האיסור לים המלח כולו אסור בהנאה, אם לא שאין באיסור ממשות כגון שנתן יין בקנקנים של עכו"ם הכל מותר בהנאה שאין כאן דמי איסור. ש"ך ס"ק ח', ט', י'.

ה. ודאי שאם נתערב גוף האיסור כמו ודאי יינם ביין שלנו לא מהני הולכת הנאה לים המלח ולא מכירה לעכו"ם חוץ מדמי איסור שבו כמבואר בטור וב"י. ש"ך ס"ק י"א. וכשמוכר לעכו"ם חוץ מדמי חבית אחת שאינו לוקח עליה דמים הכל מותר מיד וא"צ שוב הולכה לים המלח. ש"ך ס"ק י"ב.

ו. ועיין בסי' ק"י סעיף ז'.

ז. וא"צ הולכת הנאה לים המלח או למוכרו לעכו"ם חוץ מדמי איסור שבו, כ"כ הב"ח, אבל הש"ך חוכך בזה להחמיר שמה שבטל בזה"ז ומותר אפי' בשתייה היינו משום הפסד אבל איך יהנה לכתחילה מהאיסור של יין נסך שנפל לשם אלא מוליך הנאה לים ואח"כ מותר בשתייה. ש"ך ס"ק ט"ו.

דף עד :

עין משפט א.ב.ג.ד. יו"ד סימן קלה סעיף א

א. גת של אבן שזפתה העכו"ם ונתן בה יין לאחר הזפיתה ^ה או שזיפתה ישראל ונתן בה יין ונגע העכו"ם ביין בעוד המשקה טופח ע"מ להטפוח ^ט צריכה ניגוב.

ב. אם העכו"ם דרך בזפותה אין די בניגוב ^י אלא יקלוף הזפת ואח"כ ינגב או יעשה עירווי ג' ימים ^כ בלא קליפה או יישן אותה י"ב חודש ואח"כ ישתמש בה.

ג. גת של עץ אם זפתה העכו"ם ונתן בה יין אחר הזפיתה אפי' לא דרך בה או שזיפתה ישראל ונתן בה יין ונגע בה העכו"ם בעוד המשקה טופח ע"מ להטפוח צריכה קליפה וניגוב או עירווי ^ל ג' ימים בלא קליפה.

ואם יש נעורת ^מ של פשתן בין נסר לנסר או בלאי הבגדים אין די לה בניגוב אלא צריכה עירווי ג' ימים או הגעלה.

ד. גת של חרס זפתה העכו"ם ונתן בה יין לאחר הזפיתה אפי' לא דרך

ה. כך פי' הש"ך בס"ק א' דברי השו"ע אבל בשעת הזפיתה היין שנתן בה כזורק מים בתוך הטיט ואינו אוסר.

והוא ממשנה ע"ז דף ע"ד, ופירש רש"י הדרך לזרוק בזה יין קצת אחר הזפיתה ע"מ להעביר ריח הזפת. וכתב הט"ז בס"ק א', אע"ג דאין מכניסין לקיום בגת מ"מ הואיל ומשהין בה היין כל זמן הגיתות דומה לכלי שמכניסין בו לקיום להצריכו עירווי ג' ימים, וכ"כ הרשב"א.

ט. כ"כ הרשב"א, ש"ך ס"ק ב'. אף דהשו"ע כתב רק טופח לבד היינו ע"כ ע"מ להטפוח.

י. מפני שע"י הדריכה והכובד נעשה בקעים בזפת ולכן צריך קליפה, כ"כ רש"י שם. ט"ז ס"ק ד'. ועיין לקמן בסעיף י ובמנח"א ס"ק י"ד.

כ. כמו בסי' קל"ה סעיף ב'. ש"ך ס"ק ג'.

ל. כמו בסי' קל"ה סעיף י"ב, וכתב הש"ך בס"ק ד' דכל הכשר שבסעיף זה היינו לכתחילה אבל אם עבר ודרך בגת או בכלי גת שלא הוכשר מותר בדיעבד דיש ששים כנגד הקליפה כמו בסי' קל"ז סעיף ב' אם לא שהגת רחבה מאוד ואינה גבוה בענין שאין ששים נגד קליפתה שאז גם בדיעבד אסור אם לא הודחה.

מ. ה"ה אם יש בקעים ואין דבר סותם כלל דאסור. ט"ז ס"ק ה'.

בה, או שזיפתה הישראל ונתן בה יין ונגע בה העכו"ם בעוד המשקה עליה טופח ע"מ להטפיה, אינה ניתרת בקליפה וניגוב אלא במילוי ועירווי ג' ימים בלא קליפה.

ואם דרך בה העכו"ם אחרי הזפיתה צריכה קליפה ומילוי ועירווי ג' ימים או הגעלה ב בלא קליפה או ליישנה י"ב חודש או להסיקה בכבשן עד שירפה הזפת.

ואם אינה זפותה אם תחילת תשמישה ע"י עכו"ם צריכה ניגוב.

ואם תחילת תשמישה ע"י ישראל די לה בהדחה אם היא של עץ ב או אבן, אבל של חרס צריכה ניגוב.

עין משפט ה. יו"ד סימן קלח פעיף ד

ה. ז. גיגית גדולה ע שדורכין בה והמשפך וכלי המדה וכלי שדולין בו מהבור לחבית כולם דינם כגת.

עין משפט ו. יו"ד סימן קלח פעיף ז

י. יא. כלים שמכניסים בהם יין לקיום צריכים עירווי בין שלקחם ישנים מהעכו"ם בין של ישראל ונשתמש בהם ב העכו"ם אפי' לפי שעה. ובעירווי די להם אפי' הם מזופתים.

עין משפט ז. יו"ד סימן קלח פעיף א
עיי' לעיל עין משפט א.ב.ג.ד.

ג. מכאן משמע דהגעלה עדיפה מעירווי, ובסימן קל"ה כתב הטור דכלי חרס המכניסו לקיום דלא סגי בהגעלה אלא בעירווי, כך הקשה בדרישה, ותירץ הט"ז דודאי במקום ששייך הגעלה היא עדיפה מעירווי אבל בכלי חרס דסי' קל"ה לא שייך בו הגעלה כלל שם אמרין דעירווי מהני יותר מהגעלה.

ס. הב"ח חולק על מר"ן השו"ע וס"ל דבשל עץ ג"כ צריך ניגוב, אבל הט"ז כתב דדברי המחבר עיקר ונכונים.

ע. מברייתא ע"ד, ופי' הט"ז שיש שם ברזא שמושכין בה היין צלול אבל באין בה ברזא שאין שם יין צלול כלל אפי' הדחה א"צ. ט"ז ס"ק י'.

פ. דוקא נשתמש בהם אבל נגע במשקה טופח ע"מ להטפיה לא נאסרו, כ"כ הפרישה, אבל הט"ז בס"ק ט' חולק ואוסר בנגיעה ע"ש, ובנה"כ הסכים לדעת הפרישה.

עין משפט זז.

י"ד סימן קלה סעיף ז

עין לעיל עין משפט ו.

י"ד סימן קלו סעיף א

א. השולח ביד עכו"ם כלי המיוחד ליין צריך להחתימו בחותם אחד ז כדי שיהיה ניכר אם הכניס בו העכו"ם יין או לא. ויש מי שמצריך חותם בתוך חותם ק.

הגה: אם עבר ושלה בלי חותם יש להכשיר הכלי ר כמו כל כלי של עכו"ם, אבל אם כבר עבר ונשתמש בו בלי הכשר אין לאסור בדיעבד ש.

א. ב. כלים גדולים כגון חביות מותר להשהותן בבית אומן עכו"ם בלי חותם אפי' על יום או יומיים ע"מ לתקנם דאין חשש לפי שאין רגילות ה להשתמש בכלים גדולים לפי שעה.

צ. מרבא בע"ז דף ע"ד.

ק. הטעם דמשום תשמיש מרובה טרח ומזיין אבל בדיעבד כדאי לסמוך על המתירין בחותם אחד. כ"כ הב"ח.

ר. ואפי' לא שהה ביד העכו"ם אלא לפי שעה והב"ח כתב דיכול הישראל להשהות הכלי מעת לעת ויהיה מותר אף לכתחילה דנותן טעם לפגם הוא. והש"ך בס"ק ג' תמה עליו דלא שייך להשהות מעל"ע רק קדרות וקערות שעמדו בבית העכו"ם אבל בכלי היין לא שייך נותן טעם לפגם וא"כ אפי' ישהנו כמה ימים כמו בסי' קל"ז.

ש. והט"ז כתב בס"ק ב' דלא קיי"ל כן אלא אף בדיעבד אסור.

ת. ולכתחילה יש להזהר בכל מה דאפשר. ש"ך ס"ק ה'.